

Es en gran manera satisfactori poder consignar la vinguda de alguns teixits importants. Sobre tots es digne de nota un de seda de colors; vermell pel camper, vert pel motiu ornamental y groch pels perfils y siluetes, donant una especie de adorno llanceolat o un gra d'ordi curvat, constituït per dues cintes ab imitacions de llegendes cúfiques que tanquen un espay ocupat per dos lleons alats y alçats. El motiu no es complert però deixa formar l'idea d'un esplèndit teixit de fabricació hispà-aràbiga del segle XIIIe, dibuixat ab gran valentia y obrat ab perfecció suma. Devem aquesta excepcional adquisició a la Srta. Teresa Amatller, citada abans.

Altres teixits interessants s'ha de retreure encara. Presenta la reducció d'un genre ornamental vingut d'Orient, presentant dos lleons redreçats com per atacarse y ficats dintre anells ornamentals. En el nostre teixit en l'espai que queda entre quatre círcols repetits y ha una estrella de la que surten quatre palmes. Els colors son el groch pel camper, el vermell per la mostra, molt ben entesa y enriquida ab tochs d'or de Xipre. Aquest curiosíssim teixit de motiu relativament minúscol sembla que pot classificar-se com del segle XIVe.

Entre les noves adquisicions s'han de comptar també alguns manuscrits. Hem adquirit una consuetud de la catedral urgellesa pertanyent al segle XIIIe; que ve admirablement per estudiar la vigatana del canonge Almunia de la primera meytat del mateix segle. La nova adquisició porta el títol: *Incipiunt usus ecclesiastici secundum urgellitanam sedem et episcopatum*, constant de quaranta set folis en pergami, el primer dels quals deixa admirar una bella inicial policromada, interrompentse després d'anunciar la festa de Sant Marcel.

Son del segle XVe un *Missale urgellense*; reducció del missal complet a us d'una petita iglesia, tenint l'ofici de certes festes senyalades y els de comú, y la missa completa del dia de Sant Romà ab anotació de santoral en tetràgrama, digne d'esment are que tant se parla de restauració gregoriana. Aquest còdex litúrgich té quaranta vuyt folis en pergami.

Museu de Tortosa

El Museu municipal d'aquesta ciutat s'ha instalat en l'any 1910 en l'ex-iglesia de Sant Domingo, degudament habilitada, que ja fa molts anys que no està destinada al culte. Queden perfectament instalades les seccions de pintura y arqueologia y la biblioteca.

Objectes ingressats al «Musaeum Archaeologicum Dioecesanum» de Solsona, 1909 y 1910

Sobre aquestes adquisicions ens ha estat comunicada la nota següent per Mossen Joan Serra Vilaró:

«Han ingressat en el Museu arqueològich format a Solsona, seguint la bona costum que deurian imitar les demés Seus catalanes: set destrals de pedra del periode neolítich trobades a Solsona.

Diversos fragments d'ànfores, pàteres y altres objectes de ceràmica romana, trobats als entorns de Solsona.

Estuchs o reboçats romans trobats a dues hores de Solsona o en la parroquia de Santa Susagna.

Nou capitells romànichs, bases y altres pedres que havien format l'antich claustre de la catedral de Solsona, essent principalment flors y fulles els motius d'ornamentació. Al segle XVIIIe els canonges de Solsona per posar els claustres al nivell de la catedral feren sense cap gust artístich, els actuals, destruint una verdadera obra d'art, com pot veure's pels restes existents. Dos canonges germans posseïen un hort sota lo que avuy es Seminari y hi trasladaren tota mena de pedres treballades pera ferse les parets de l'hort. Allà es aon s'han trobat tants capitells, bases y altres pedres de molt gust artístich.

Una clau de volta on hi es representat Sant Pere vestit ab túnica, manto cenyit per joyell y tiara. Beneïx ab la mà dreta y té en l'esquerra les claus a manera de ceptre. Mideix diam. 0'95. Segle XIVe. Fou trobada en el cambril de la capella de la Mare de Deu del Claustre.

Cuberta de sarcòfach ab l'estatua jacent d'un clergue vestit de túnica y manto tancat que alça ab les mans en que sosté un llibre. Hi ha una inscripció en caràcters gòtics: ab la data de m:cccc:xx. Mideix: long. 0'64, lat. 0'30. Procedeix de Navés.

Taula de Sant Jaume de Frontinyà. Les mides de amplada son 2'09 y en cada rengle hi havia cinch compartiments.

Taula ab el retrat d'una doncella en bust, dintre march platejat y florejat al buril. Segle XVe - XVIe.

Taula representant a Sant Pere sentat en la càtedra, vestit de pontifical ab la tiara voltada de tres corones y auriol de or burilats, les claus en la mà dreta y el bàcul a l'esquerra. Mideix: 1'19 × 1'60. Segle XVIe.

Taula ab dos compartiments representant la Resurrecció y l'adoració dels pastors. Mideix: 0'55 × 0'98. Segle XVIe.

Retaula ab sis taules representant misteris del Roser de Maria. Hi ha un ninxo ab l'imatge de la Verge qui du l'Infant al bras esquer y una rosa a la mà dreta. L'Infant y la Verge ab corona postissa de plata repujada y burilada. Porta aquesta inscripció: «Aquest. retaule. afet. fer. Pere Vilaró :. asucosta :. Ano :. 1.5.9.2.». Mideix: 1'35 × 1'44.

Plat de fusta fet a torn policromat vorejat d'orla vegetal ab l'anagrama ihs. en caràcters gòtics al centre. Mideix diam. 0'29. Segle XVIe.

Crucifix ab el cap inclinat envers la dreta ab corona y cabells naturals postissos sobre ls escultòrics, posats modernament. El *cinctum* el cobreix fins més avall dels genolls, té la llaga pintada al pit y abdos peus ab un sol clau. Mideix l'imatge: 1'30. Segle XIIIe.

Estatua d'alabastre policromat representant a Sant Cristòfol, passant el riu ab l'Infant Jesús en ses espatlles qui porta l'esfera del mon en la mà dreta. Mideix: 0'79. Aquesta estatua de Sant Cristòfol estava apareada da, essent ara descoberta al fer obres a la capella. Existeix en el Museu, procedent de la mateixa capella una estatua de Sta. Maria d'igual mena de pedra.

Un centenà de rajoles vidriades de blanch y blau ab sols tres dibuixos: L'un forma en el centre una estrella blanca de vuit puntes, una circumferencia blava al centre ab altres vuit, petites, tangents an aquella y corresponent cada una a un raig de l'estrella. L'altre consisteix en quatre circumferencies y quadrifolis en els centres, tot blanch sobre fons blau: y el tercer representa sobre fons blanch un quadrifoli rodejat de cenefa, blau. Procedeixen de La Coromina de Cardona y havien enrajolat una capella feta a principis del segle XVIe per Joan Calvet abat de la Reyat de Perpinyà. Això s troba en un missal en qual portada s llegeix: «Lo present mjsal a comprat lo Reuerent mossen Johan Caluet Albbat del monestir dela verge marja dela Real fundat dins la vila de perpenya e Canonge de Barcha, e de Elna lo qual mjsal a donat ha ops e seruey dela Capela que ell a feta fer noua sots jnuocacio del glorios sant honofre dins la Elesia de Sant Antonj de la coromina de cardona lo qual a tremes a X de jener del any Mil Dxxxii.»

Aquest missal ab rica encuadernació antiga y sense faltari un full ha ingressat també al Museu. Hi ha gravats de tota la plana. El de la portada es fet d'una orla en la que a la part superior hi ha l Pare - Etern ab auriola radiada y núvols d'àngels, Sant Mateu y Sant Joan als angles. Als costats tres quadrets per banda representant els sis dies de la creació y al sol Sant Pere vestit de pontifical en la càtedra beneint ab la dreta y sostenint la clau ab l'esquerra. Als costats hi té Sant Pau y Sant Jaume ab dos altres sants y en quadro apart als angles Sant March y Sant Lluch. Al centre de la plana hi ha Santa Eularia ab la palma, creu y llibre.

Aquesta orla ornamenta altres planes ab la diferencia en el comensament del canon que al sol de la mateixa hi ha la Cena y al centre el Calvari. Hi ha molta varietat de lletres inicials y donarà millor a conèixer lo que es aquest llibre, el colofon que diu aixís: «Explicit missale secundum ritum ecclesie barcinonensis peroptime correctum et emendatum: cum multis missis votuiis. Impressum Lugd, opera Bernardi lescuyer calcographi disertissimi: expensis honestorum virorum Joannis trinxer et Francisci costa bibliopolarum eiusdem Barcin. ciuitatis. Anno dni. M.ccccxxi. die vero. xxix. Aprilis.»

Incenser esfèric ab caldereta llisa y tapadora trepanada de creuetes llatines. Segle XIIe. Mideix alt 0'11.

Dos corones de llum giratories de canolobre. De la part inferior surten quatre bastonets de ferre retorsats termenats en cap de serp, al mig un cercle y en l'extrém superior sostenen la corona que té un metxero gros al centre y altre petit a cada costat. Mideixen alt: 0'58. Segle XIVe.

Senzilla corona de llum de dotse metxeros. Mideix diam. 0'57. Segle XIVe.

Tres bacines d'azófar repujades y burilades. Una ab la Verge rodejada de flamejanta auriola,

ab la lluna als peus, Jesús al braç dret y un ceptre en la mà esquerra, ab doble cercle, un de fulles y altre de lletres, que diu en llengua flamenca: GOTGEB : VNS : DEN : FRID : AMEN : repetit quatre vegades. Mideix diam. 0'36. En l'altre S. Jordi qui empunya l'espasa ab la mà dreta y les regnes del cavall ab l'esquerra, té a sos peus el drach y enfront agenollada a la filla del rey. Està orlada d'inscripció inintel·ligible per lo gastada. Mideix 0'38. La tercera té un floró orlat d'una inscripció flamenca repetida quatre vegades».

Adquisicions del Museu de Girona en els anys 1909 y 10

El Director d'aquest Museu, Sr. D. Manuel Cazurro, ens ha comunicat la següent nota, sobre aquestes adquisicions:

«No han estat els dos últims anys de 1909 y 10 els més fructuosos pera l'adquisició d'objectes notables destinats a les col·leccions del museu de Girona. Algunes obres urgents, com la reparació del sostre de la galeria o del segon pis, la construcció de prestatgeries noves y l'adquisició d'algunes obres indispensables pera l'estudi de les col·leccions, han menjat una gran part del modestíssim presupost del Museu gironí.

Ab tot, han estat adquirits alguns objectes, dels quals ne darem nota breu:

Com perteneixents a l'època prehistòrica, mereixen esser mencionats importants fragments de ceràmica tosca, trobats dins una gran caverna nombrada Roca-fera, en termes de Llorà, vora la vall propera del Lleunana, que constitueix una nova estació prehistòrica. Els esmentats objectes foren recollits durant una excursió verificada pel geòleg Mn. Marià Faura, acompanyat del Sr. D. Rafel Masó, arquitecte de Girona, y d'altres amichs.

Aquets fragments consisteixen en un gran troç de gerra d'uns vint centímetres d'alt ab part del caire y de l'ança, treballada força toscament, ab grans grossos de quarç barrejats a la pasta, y sense pulir. El caire presenta tot al voltant algunes incisions que formen un ornament molt rudimentari. Aquesta gerra debia tenir uns 0'30 m. d'alt y el fons convexe; no va ser feta al torn, ni cuita en forn regular, sino en foguera o en pilot, com se fa'l carbó. Altre troç de fons d'una altre gerra es de remarcable gruxaria, de fanch més compacte però tornejat y més regular, y altres, finalment, son de pasta roja, fina, però molt espessa, passats pel torn y pulits després ab l'espàtula. Cap d'ells, tret l'esmentat caire del primer, presenta ornament de cap mena.

El conjunt d'aquesta ceràmica sembla pertènixer a èpoques diverses, desde'l fi de la època neolítica fins les primeres edats del ferro; temps llarguíssim en el qual no es fàcil precisar mentres una exploració més detinguda d'aquesta caverna de gran extensió, no dongui més quantitat d'exemplars y objectes que fessin possible la determinació de llur època.

D'un antiquari de Barcelona, D. F. Gin, va ser adquirit també un lot d'objectes perteneixents a la segona edat del bronze y primera del ferro, el qual, segons digué l'antiquari esmentat, provenia de Burgos, Palencia y Jerez de los Caballeros, però es arriscat, tenint en compte l'aspecte d'alguns d'aquets objectes, donar fè cega an aqueixa afirmació.

Entre'ls esmentats objectes hi ha figures o idòlets de bronze dels que ordinariament son classificats com ibèrics y's troben també en altres terres mediterrànies. El més notable es un cavall de bronze, aturat, d'uns 13 centímetres de longitud y ben patinat; altre molt curiós també es el d'una figura masculina, de cos aplanat com una làmina però ab els braços posats endavant y doblegats com pera abraçar; les cames y la testa, de extranya expressió, tenen tot el relleu; mida 0'12 m. d'alt; el tercer, més petit, només té 0'9 m. d'altura, y es també una figura masculina ab el sexe ben marcat, en actitud simètrica, com un soldat quadrat y cobert d'un elm ab capmall (Fig. 30).

Ab el mateix lot varen adquirir-se torques de bronze y armilles y braçalets ab grans ornaments en espiral, o buits y termenats com en una bola, els quals malgrat lo dit per l'esmentat antiquari més aviat semblen provenir de les necròpolis de la tercera edat del bronze, del N. d'Italia o de les Galies, y llur aspecte no es pas gaire semblant al dels objectes de la mateixa època trobats en terres castellanes.

D'època romana han estat adquirits també alguns objectes curiosos de bronze, vidre y ceràmica, de procedencia desconeguda, comprats a diferents antiquaris, o en el lloch més cert y interessant pera nostre Museu, es a dir els vehins de la Escala, qui venen els objectes trobats en les tombes d'Empuries.

Entre'ls primers cal esmentar un collar de coral, format per fragments d'aquesta substància,